

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: martin.durdovic@soc.cas.cz

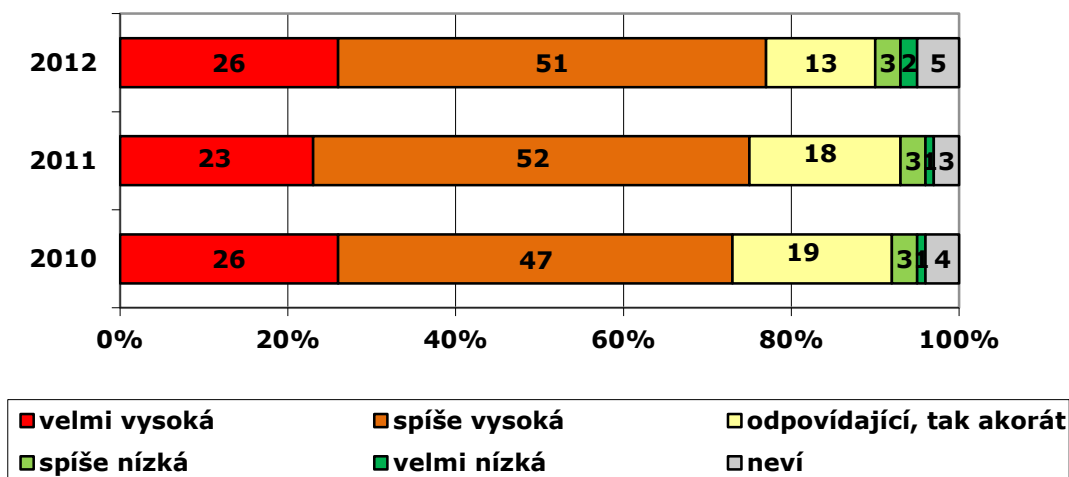
Názor na zadlužení obyvatel a státu

Technické parametry

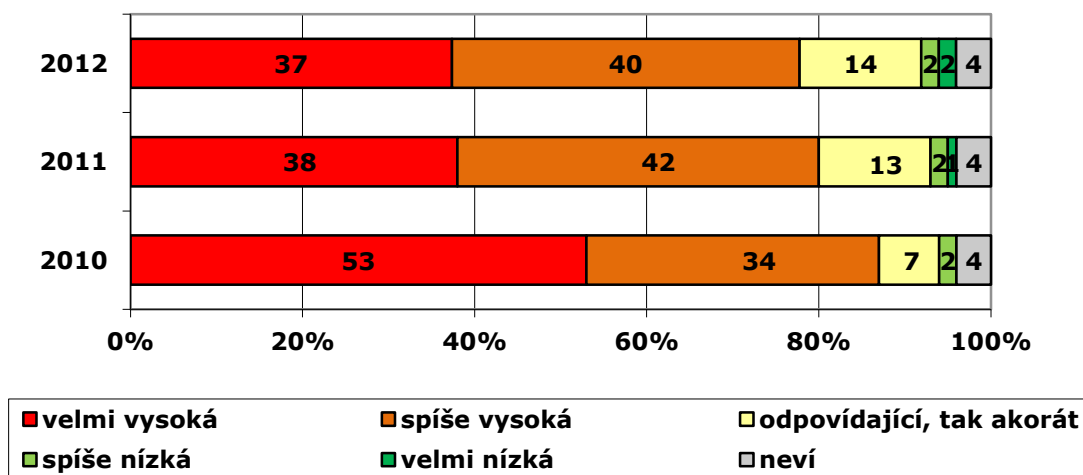
<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2012, v12-02</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>6. 2. – 13. 2. 2012</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1054</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>ER.38, ER.39, ER.40</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>15. března 2012</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Martin Durdovič</i>

V únoru 2012 byly do pravidelného šetření CVVM zařazeny otázky týkající se dluhů. Zjišťován byl jednak názor na míru zadlužení občanů ČR, jednak názor na míru zadlužení České republiky jako státu. Vzhledem k oběma těmto oblastem pak byla dotázaným položena otázka, zda současná míra zadlužení představuje problém pro občany ČR.

Míra zadlužení občanů ČR je dlouhodobě vnímána jako vysoká. Jak je zřejmé z grafu 1, dohromady asi tři čtvrtiny populace si myslí, že je spíše vysoká (51 %) nebo dokonce velmi vysoká (26 %). Podle 13 % dotázaných je úroveň zadlužení občanů odpovídající, a nevzbuzuje tedy obavy. Dohromady pouze 5 % všech dotázaných považuje zadluženost Čechů za nízkou. Zbývajících 5 % zvolilo odpověď „neví“.

Graf 1: Současná míra zadlužení běžných občanů ČR¹

Míra zadlužení je statisticky významně častěji sledována odpovídající lidmi s orientací na pravý střed politického spektra. Z hlediska regionů je zadluženost vnímána nejlépe ve středních Čechách, nejhůře naopak v severozápadním regionu.

Graf 2: Současná míra zadlužení ČR jako státu²

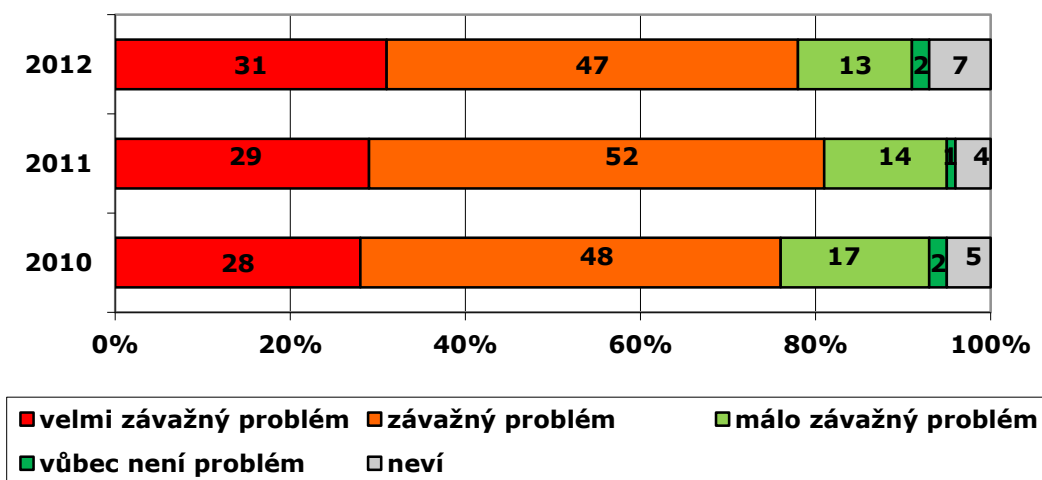
Graf 2 dokládá, že také zadluženost ČR jako státu je celkem přibližně třemi čtvrtinami populace pokládána za spíše vysokou (40 %) nebo velmi vysokou (37 %). 14 % dotázaných vnímá míru zadlužení státu jako odpovídající, zbývajících 4 % ji hodnotí jako nízkou nebo nemají názor (5 %). Hodnocení zadluženosti státu je tedy o něco negativnější než hodnocení zadluženosti občanů (rozdíl v kategorii „velmi vysoká“ je 13 procentních bodů). Zároveň ale poslední měření potvrdilo, že ve srovnání s rokem 2010 se počínaje loňskem názor na zadluženost ČR jako státu zřetelně vylepšil (rozdíl 16 procentních bodů v kategorii „velmi vysoká“).

¹ Znění otázky: „Podle Vašeho názoru, jaká je v současnosti míra zadlužení u a) běžných občanů České republiky, b) České republiky jako státu?“ Varianty odpovědi: velmi nízká, spíše nízká, odpovídající, tak akorát, spíše vysoká, velmi vysoká.

² Znění otázky: „Podle Vašeho názoru, jaká je v současnosti míra zadlužení u a) běžných občanů České republiky, b) České republiky jako státu?“ Varianty odpovědi: velmi nízká, spíše nízká, odpovídající, tak akorát, spíše vysoká, velmi vysoká.

Současnou zadluženost státu statisticky významně častěji shledávají velmi vysokou voliči KSČM a lidé ze střední Moravy. Jako spíše špatná je zadluženost ČR častěji vnímána také na severovýchodě republiky.

Graf 3: Závažnost problému zadlužení běžných občanů³

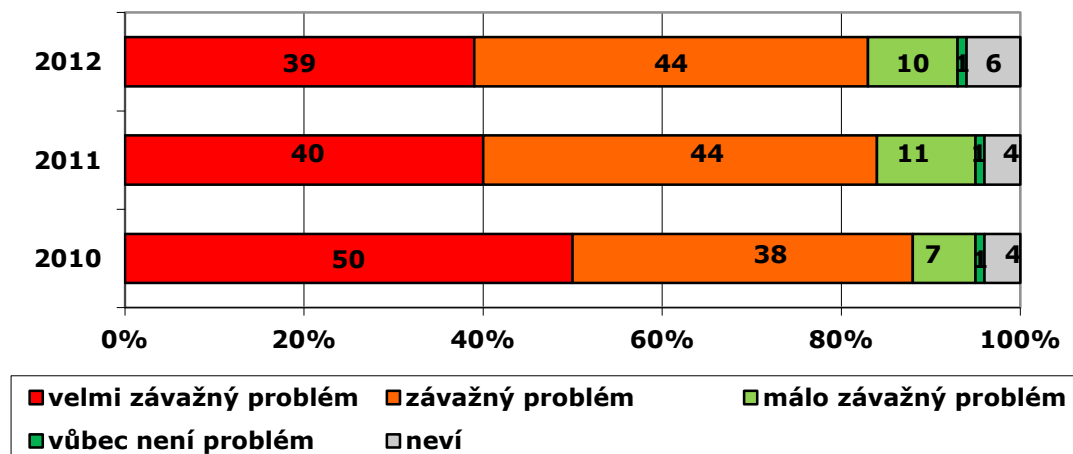
Zadluženost běžných občanů v očích populace představuje závažný problém (viz graf 3). Pro přibližně třetinu lidí (31 %) je to problém velmi závažný, podle další téměř poloviny Čechů (47 %) jde o problém závažný. Dohromady 15 % dotázaných v zadluženosti občanů nespatřuje problém, 7 % neví. Z grafu je zřejmé, že ve všech třech letech lidé vyjadřují velmi podobný názor.

Zadluženost občanů vnímají jako velmi závažný problém statisticky významně častěji lidé s názorovou orientací na levý kraj politického spektra, političtí zastánci pravého středu se naproti tomu častěji kloní k tomu, že jde o problém málo závažný.

Jak ukazuje graf 4, míra zadlužení ČR jako státu je jako problém vnímána o něco ostřeji než míra zadlužení občanů (rozdíl v kategorii „velmi závažný problém“ je 8 procentních bodů). Podobně jako v grafu 2 ale i v tomto případě můžeme pozorovat, že oproti prvnímu měření v roce 2010 se od loňského roku pohled Čechů na situaci zřetelně vylepšil a toto vylepšení zatím trvá (zejm. jde o vylepšení 11 procentních bodů v kategorii „velmi závažný problém“). Jako velmi závažný problém nyní vnímají zadluženost státu asi dvě pětiny dotázaných (39 %), pro podobný podíl (44 %) jde o problém závažný, v 11 % lidí zadluženost státu nevyvolává obavy a 6 % se nevyslovilo.

Zadluženost státu je jako málo závažný problém statisticky významně častěji hodnocena lidmi orientovanými na pravý střed politického spektra, jako velmi závažný problém o něco ostřeji vnímána na střední Moravě.

³ Znění otázky: „Je podle Vás míra současného zadlužení běžných občanů České republiky problémem?“ Varianty odpovědi: je velmi závažným problémem, je závažným problémem, je málo závažným problémem, vůbec není problémem.

Graf 4: Závažnost problému zadlužení ČR jako státu⁴

Z výzkumu celkově vyplývá, že napříč všemi otázkami existuje přibližně tříčtvrtinová část české populace, která jak míru zadlužení občanů a státu, tak závažnost dopadů tohoto zadlužení, hodnotí s menšími či většími obavami. Pokud ale jde o vnímání zadluženosti státu, situace se v posledních dvou letech mírně vylepšila. Vylepšení bylo zjištěno loni a letošní měření je potvrdilo. Může to být ovlivněno tím, že občané registrují postup reforem a úsporných škrťů, které mají zabránit dalšímu zadlužování státu.

⁴ Znění otázky: „A je podle Vás míra současného zadlužení České republiky problémem?“ Varianty odpovědi: je velmi závažným problémem, je závažným problémem, je málo závažným problémem, vůbec není problémem.